

PHILOSOPHICÆ QVAS AVSANCE ET PRO- FITIO DEO PROPVGNAVNT

Adoleſcentes hoc anno 1613. Magiſterio donandi, Edin-
burghi, in Aſide ſuæ Collegij 2. Auguſti

Præſide ALEXANDER JUNIO.

Adamus	Kaius.	Iacobus	Camerarius.
Alexander	Foulerius.	Iacobus	Welandus.
Alexander	Hayus.	Iacobus	Moubraius.
Alexander	Levingſtonus.	Iacobus	Hayus.
Alexander	Pavonius.	Ioannes	Adamſonus.
Alexander	Ramiſcus	Ioannes	Corſanus.
David	Brucius.	Ioannes	Hayus.
Fredericus	Wauchopius.	Ioannes	Hepburnus.
Georgius	Dougallus.	Ioannes	Iunius.
Gulielmus	Iamifonus.	Ioannes	Levingſtonus.
Gulielmus	Kerus.	Ioannes	Eliphantus.
Gulielmus	Rigeus.	Ioannes	Sydeſerſus.
Gulielmus	Turnbullus	Philippus	Balfourius.
Hercules	Montetheus.	Ricardus	Tallionus.
Iacobus	Burnæus.	Robertus	Abiſtrummeus.

Ad libellum.

*Maoniden ſpèrunt, ſpèrunt ſua ſecula Maronem
Quæ præcor arte, liber parvule, liber eris?*

EDINBURGI,

Excudebat Thomas Finlaſon, Typographus Regiæ M. 1613.

AMPLISSIMO AC ILLVSTRISSIMO V. JOAN-
NI METELLANO Domino de THIRLESTANE &c.

Adolescentes Magisterij Candidati, S.

ogitantibus nobis (Nobilissime Domine) de Patrono,
in cujus potissimum nomine, hæc messis nostræ Philoso-
phicæ æroditæ publici juris futura lucem adspicerent,
Tu multis nominibus multorum primus occurristi. Nam
meritum tuum spectamus, omnes bonarum artium cultores grata
commemoratione prædicant, Te (ὡς μακρὸν καὶ ζυλωτὴν τῆς πατρῆας ἀρετῆς)
supra ætatem, supra consuetudinem aliorum hujus regni nobilium, om-
nibus humanitatis & Philosophiæ studiis non leuiter tinctum, sed pe-
nitus imbutum esse: Et vere dubitant uter sit in Amplitudine tua il-
lustrior, doctrinæ an dignitatis splendor; quem Nobilissimum illud
par Patrum tuorum, alterius natura & sanguine, alterius vero le-
ge & affinitate, longe illustriorem reddit. Sin officium nostrum æqua
judicii lance perpendimus, fateri cogimur plurimum debere nos ei,
cui vrbs hæc, cujus nos auspicijs Mineræ militamus, plurimum se de-
bere fateatur: Nec posse nos notam effugere, si omni officij signifi-
catione defuerimus ei, cui cum Patronis nostris multa & mutua inter-
cedunt officia. Tacemus hic quanta literatos omnes, cum primis præ-
ceptorem nostrum (quem Robertus Metellanus vir amicissimus
ante aliquot annos familiæ vestræ mancipavit) benevolentia pro-
sequaris: & rogamus ut munus hoc licet exiguum, & longe infra
Amplitudinis tuæ fastigium, certissimi tamen obsequij pignus ac
symbolum, pro humanitate tua boni consulas, ut clypeo tui favoris
armatum, lividorum aculeatos morsus, ac dentes theoninos retundat.
si quid autem a nobis judicas esse peccatum, istius culpæ causas in te es-
se agnosce, & tibi ignosce. Vale vir Clarissime, et perge bonas literas
illustrare, & earum fautores fovere, ut bene precentur omnes qui
boni sunt, exoptentq; tibi tuisq; a Deo fausta & felicia omnia.

THESES LOGICAE.

Πρὸς τὰ τῷ γένει ὄντα, καὶ τῶν τῆς ψυχῆς μορίων ἑτέρων τῷ γένει. 6. Ethic.

APPEND. I. Est una pars anima quae res contingentes, alia quae necessarias speculamur. Ibid.

II. Ergo omnis habitus mentis vel περὶ τὰ ἀναγκάια, vel πρακτικῶς, vel ποικίλα versabitur.

IIJ. Ideoq; vel ad solam veritatis contemplationem, vel bonum in actione positum, vel ad effectiorem refertur.

IIIJ. Ergo vel ad scientiam, vel artem, vel prudentiam.

2. Τιμιώτερα ἐκ κινήσεως γίνεται τῷ βελτιώμεν ὄντι. I. Ani. I. Ακριβοτέρα δὲ ἢ τὰ δῶτι τῆς τῷ ὄντι. I. Post. 23. nobis verò prior, quam etiam pueri assequi possunt. 6. Eth. 8.

I. Scientia nobilior dicitur ex nobiliori subiecto, exactior ex demonstrandi ratione; & prior quo ad nos, quae facillimè addiscitur.

II. Ergo illa prior quo ad nos, cujus principia diu ὑμῶν μνησθῆναι noscuntur.

III. Unde illa posterior, quae non nisi multo tempore, experientia & usu comparatur.

IIIJ. Ordine praestantia prima est Metaph. 2. Physica, 3. Mathematica.

V. Ακριβοτέρα verò, καὶ ἡμῶν, prima sunt Mathem. 2. Physic. 3. Metaphysic.

VI. Troinde Mathematica primo sunt addiscenda.

3 Ubi desinit Physicus, incipit Medicus. de Sens. & sensil. 1.

I. Qui rite futuri sunt Medici primò debent esse physici periti.

II. Multò magis Physica ordine docendi, Politica preferenda est. I Eth. 13.

4 Dialecticum problema συντασσόν ἐστι ἢ πρὸς πράξιν, ἢ γνῶσιν, ἢ ὡς συνέρχεται.

I. Top. 10.

I. Ergo vel est Ethicum, Logicum, vel Physicum. I Top. 11.

II. Problemata Logica χρησιμώτα ὄντα, αἰ non propter se, ἀλλ' ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν ἄλλοις γινώσκουσιν. Ibid.

III. Ut Philosophiam perfectè discamus Logica prius animis discentium imprimenda est.

IIIJ. Logica primò discenda, 2. Mathem. 3. Physic. 4. Politica, 5. Metaph.

A.

THESES.

5. τὸ καθόλου εἶναι ἐν πλείονσι, καὶ ὃ ἐν πλείοσι περὶ αὐτοῦ ὑπάρχει. I. Post. 8.
περὶ ἑρμην. 7.

I. *Licet universale uni tantum actu insit, aptum tamen est multis inesse.*

II. *Sol, mundus, Phœnix, Creator, &c. sunt universalia.*

III. *Ergo sunt semper, & ubique, non autem τὰς ἑ. ι. υ.*

III. *Universale, unius & simplicis natura conceptum includit.*

V. *Quare equivoca, cunctaq; complexa ab universalium numero excluduntur.*

VI. *Ens per accidens ὅτι διττὸν σημαίνει 7. Metaph. non est universale.*

7. *Quinque igitur cum Porphyrio predicabilia agnoscimus.*

6. Εἰ ἐξ ἀναγκῆς αἰδιον ἐστί, καὶ εἰ αἰδιον, ἐξ ἀναγκῆς. 2. De Ortu ult.

Append. *Cum ergo ex Porphyrio accidens inseparabile semper adsit subiecto, necessario etiam ipsi conveniet.*

7 Το συμβεβηκος ἰνδύχεται μὴ ὑπάρχειν. I post. 6.

I. *Τὰ συμβεβηκὸτα ἔκ ἀναγκῆς τοῖς πραγμάσι. I post. 4.*

II. *Nullum accidens inseparabile subiecto suo necessarium est.*

III. *Potest aliquid semper adesse, quod tamen contingenter.*

III. *Ergo semper convenire, & necessario convenire non equipollent.*

V. *Ad componendum dissidium, dicamus accidens inseparabile necessarium esse subiecto existenti, non autem simpliciter & in quavis duratione.*

VI. *Ut sic a proprio distinguatur, quod subiecto necessarium est, siue sit, siue non*

VII. *Hinc proprium primo speciei, accidens vero primo individui inhaeret.*

8. *Prædicamentum est dispositio quædam prædicabilium essentialium usque ad individua.*

I. *Duo igitur ad prædicamentum concurrunt, predicabilia, et eorū ordinatio.*

II. *Ergo eorundem a se invicem distinctionem præsupponit.*

III. *Formalis ratio prædicamenti est ipsa superiorum et inferiorum ordinatio.*

III. *Unitas ergo prædicamenti ex sola ordinatione petenda est.*

V. *Cum ergo ordinatio mentis sit, prædicamentū formaliter erit ens rationis.*

VI. *Ergo superiora & inferiora non ex rei natura in formam prædicamenti, sed ex arte rationis disposita sunt.*

9 *Entia per se dicuntur, ὅσα περ σημαίνει τὰ σχήματα τῆς κατηγορίας. 5. Met. 6.*

I. *Ens per se proinde reale in decem genera dividitur.*

II. *Entia rationis ad Categ. non pertinent.*

III. *Relationes rationis a prædicamento excluduntur.*

THESES.

10. Τὸν ἑτερογενὲν ἄ μὴ ὑπ' αὐτὴν τεταγμένων, ἑτερὰ τῷ αἰετῷ καὶ αἱ διαφοραὶ.
- I. Ergo nihil prohibet aliquas differentias esse specie diversas.
  - II. Et aliqua specie differre, quae differentiis specificis non differunt.
  - III. Et quae sunt primo diversa esse quoque specie diversa.
  - III. Et quae se ipsis differunt etiam specie inter sese differre.
  - V. Et aliqua specie distingui, quae nec sunt diversa species, nec earum individua.
  - VI. Ergo Arist. differre specie est natura, essentia, & ratione distingui.
  - VII. Quo sensu ipsa summa genera specie distinguuntur.
  - VIII. Ergo diversa species, & diversa specie, non ab eadem, sed distinctis causis proveniunt.
11. Ἡ κίνησις συνεχὴς ἐστὶ τῷ τὸ κινούμενον συνεχὴς εἶναι. 2 De ort. 10.
- I. Motus igitur a termino continuitatem non accipit.
  - II. Πᾶς το παθος συνεχὴς ἀλλ' ἢ τῷ το πρᾶγμα ὅ συμβεβηκε. Ibid.
  - III. Motus est continuus eo quod magnitudo sit continua. 4. Phil. 10.
  - III. Alteratio igitur non accipit continuitatem a qualitate.
12. Essentia quanti in eo consistit, quod in ipso a mente primò concipitur.
- I. Communis, prima, & intima ratio quantitatis in extensione partium posita est.
  - II. Trinum igitur quod in quanto reperitur est habere partes juxta extensionem & molem.
  - III. Proinde ab hac velut radice reliquae omnes quanti affectiones prodeunt.
  - III. Quantum igitur categoricum est partibus praeeditum.
  - V. Ideo est totum perfectum, ideoq. & finitum. 3. phil. 6.
  - V. Quare si daretur Linea actu infinita, in prae dicamento quantitatis non poneretur.
13. Pater & Mater sunt relata specie distincta.
- I. Ergo relatio utriusque parentis ad filium non est simplex & unius speciei.
  - II. Proinde relatio paternitatis a maternitate specie distinguitur.
  - III. Flures igitur relationes in utroq. parente statuimus.
  - III. Quibus in filio non unica, sed specie distincta relatio respondet.
  - V. Duplex ergo filiatio in unico filio necessario ponenda est.
  - V. Non igitur a solo termino relationis unitas specifica dependet.
14. Το εἶναι το πρᾶγμα ἢ μὴ, αἰτίον τῆ ἀληθείας εἶναι τοῦ λόγου. Lib. Categ.

THESES.

- I. Ergo si res ipsa sit, vera est oratio qua dicitur esse.
- II. Qui dicit Solem globo terreno maiorem esse, verum profert.
- III. Et qui sic concipit, verum habet conceptum.
- IIIJ. Potest igitur verum dicere, qui putat se falsum dicere.
- V. Ergo veritas non est adequatio orationis cum conceptibus.
- VJ. Sed conformitas inter intellectum, & rem ipsam.
- VIJ. Quare veritas in simplici conceptu reperietur.
- VIIJ. Proinde in omnibus mentis operationibus.
- IX. Dum ergo Philosophus ι , $\pi\epsilon\pi\iota\ \iota\sigma\mu\epsilon\nu$. $\epsilon\iota\ \tau\eta\ \psi\upsilon\chi\eta$ statuit $\nu\omicron\mu\eta\alpha\ \acute{\alpha}\nu\theta\upsilon\ \tau\eta\ \acute{\alpha}\lambda\eta\theta\epsilon\alpha$
 $\epsilon\iota\nu\ \acute{\alpha}\ \psi\iota\omega\delta\iota\delta\alpha\iota$, veritatem complexam intelligit.
25. $\text{O}\ \acute{\iota}\nu\epsilon\varsigma\ \epsilon\mu\pi\gamma\iota\upsilon\ \iota\varsigma\iota\ \tau\omicron\ \nu\omicron\mu\tau\omicron\varsigma$. 3 de Anim. 4.
  - I. Ergo simplex cognitio est naturalis imago sui objecti.
  - IJ. Proinde respectu illius difformis esse non potest.
  - IIJ. In intellectione indivisibilium non est falsitas. 3. Anim. 6.
  - IIIJ. Quare non est falsitas in illius conceptu, qui proposito aurichalco, aurum apprehendit.
  - V. Ergo in simplici mentis conceptu non est falsitas nisi per accidens.
  - VJ. Quare non ex falsitate rei simplicis sequitur falsitas conceptus.
  - VIJ. Sed rei falsa conceptus verus esse potest, non autem rei vera conceptus falsus.
26. Nomen infinitum componitur ex finito præfixa negationis nota.
  - I. Ipsius igitur finiti negationem actu includit.
  - IJ. Ergo non dicitur de ipso finito nomen infinitum.
  - IIJ. Nec de quolibet ente vel non ente simpliciter, nisi illud excipias cui negatio adjungitur.
  - IIIJ. Ens igitur uniuersè sumptum, potest reddi nomen infinitum.
  - V. Multo magis passionēs ipsius, & omnia transcendentia.
  - VJ. Propterea non ens est nomen infinitum, licet de nullo ente affirmetur.
27. Enunciatio disiuncta sententias quibus constat debet disiungere.
  - I. Ex simplicibus repugnantibus conflabitur.
  - II. Quare plures quam una vera esse non possunt.
  - IIJ. Si omnes sint falsa erit falsa disiunctio.
  - IIIJ. Et ex omnibus veris falsa quoque consurgit.
28. Lutum est in definitione lutæ statuae, 7. Metaph. 10. Et homo in ratione hominis albi. 1. Phys. 3. & 7.

THESES.

- I. *In conceptu hominis albi, homo necessario includitur.*
  - II. *Ergo hac est necessaria, Homo albus est homo.*
  - III. *Partes compositi per accidens, in definitione assumuntur.*
  - IIIJ. *Contingens unio non tollit partes esse toti essentiales.*
  - V. *Ideoq; non reddit enunciationem contingentem.*
  - VI. *Ergo in propositione necessaria partes subiecti possunt contingenter copulari*
19. κατὰ μέρος ἢ κατὰ μέρος ἢ ἀπὸ μέρος.
- I. *Amba contradicentes nec vera, nec falsa esse possunt.*
  - II. *Contradicientium altera vera, altera falsa.*
  - III. *Ha non sunt contradicentes, res fit ex ente, res fit ex non ente.*
  - IIII. *Negare ens fieri vel ex ente, vel ex non ente, non est principium euertere*
  - V. *Hinc est quod contraria simul vera esse nequeant.*
  - VI. *Nec subcontraria simul falsa. De interp. 7.*
20. Socrates dicitur homo & albus, καὶ ταῦτα ἔστιν. De interp. 11.
- I. *Ex homine ut potentia, & albo ut actū, fit unum.*
  - II. *Album igitur non dicitur de homine per accidens. 1. post. 22.*
  - III. *Non idem est esse accidens, & dici per accidens.*
  - IIII. *Et aliud est esse unum per accidens, & dici per accidens.*
  - V. *Hac est una, omnis homo albus currit.*
  - VI. *Et hac, album est musicum.*
  - VII. *Et hac, homo albus est homo musicus.*
  - VIII. *Ad enunciationem unam, sufficit terminorum unitas per accidens.*
21. Quæ ratione & essentia, ex Arist. etiam specie distinguuntur.
- I. *Proinde Syllogismus dialecticus, & demonstrativus.*
  - II. *Ergo non omnes Syllogismi prima figura sunt ejusdem speciei.*
  - III. *Multò minùs cum Syllogismis secunda & tertia figura specie conveniunt*
  - IIII. *Ergo non tantum in propria parte, sed et in communi, species Syllogismi explicantur.*
  - V. *Syllogismus igitur in species, non tantum ratione materia, sed etiam forma distinguitur.*
22. Εἰς λόγον ἔστι μὴ ὅντος ἀναγκαῖον εἶναι ὅτι ἔστιν ἀδύνατον. 1. prior. 13.
- I. *Ergo contingens nec est necessarium, nec impossibile.*
  - II. *Ergo quod necesse est esse, non contingit esse.*
  - IIJ. *Et quod contingit esse, etiam contingit non esse.*

THESES.

- IIIJ. Proinde universalis negans in sese non conuertitur. 1. prior. 3. J
- V. At negans in parte conuertitur simpliciter.
- VJ. Ex sumptionibus de contingente negativis, in prima vel tertia figura, conclusio contingens concluditur.
- VIJ. At in secunda ex duabus contingentibus nihil concluditur.
23. Quod omnibus perspicuum est nullam habet dubitationem, quod autem nulli, nemo concesserit. 1. Top, 11.
- I. ὁ δεικνύμενος το μηδενι δοκῶν, ὡς προβολοι το πασι φαιερων, ibid.
- IJ. ὡς πασαι προτασις ὡς παν πρβλήμα, διαλεκτικοι θιτιον. ibid.
- IIJ. Ergo aliquod problema non potest esse propositio.
- IIIJ. Et aliqua propositio nequit esse problema.
- V. Quod ergo dicitur 1. Top. 4. posse fieri problema ex omni propositione, non de materia, sed forma externa intelligitur.
24. Species veri quæ in errorem ducit, aut in voce cernitur, aut in re ipsa.
- I. Τρόποι ἀρεῖς ἑλέγχειν εἰσι δυο. 1. Soph. 3.
- IJ. Proinde omnis captio ducens ad aliquem quinque finium, vel est in dictione vel extra.
- IIJ. Licet Arist. hos tredecim locos primo fini tribuerit, omnibus tamen communes censendi sunt.
25. Dictio aut oratio plura significans, vel plane vna est, vel aliquo modo variata, vel cum non sit una, videtur esse.
- I. Una igitur dictio fallit vel ex homonymia, vel accentu, vel figura & specie
- IJ. Et una oratio vel ex amphibolia, vel compositione, vel diuisione.
- IIJ. Quare tribus tantum modis una dictio, & tribus, oratio decipiunt.
- IIIJ. Ergo sex tantum sunt fallacia quæ in dictione consistunt.
26. Quæ subiecti essentiam insequuntur, in ea habent principium & originem.
- I. Quorum causa est externa non fluunt ab essentia subiecti.
- IJ. Eclipsis igitur Luna essentiam non insequitur.
- IIJ. Non igitur in quavis demonstratione dicere necesse est, de subiecto quid sit prænoscere.
27. Homo albus non minus est animal, quam si nullo colore afficiatur.
- I. Ergo animal de homine albo per se predicabitur.
- II. Hac igitur, homo albus est animal, est primi modi per se.

THESES.

- III. Genus igitur primo modo per se dicitur de specie accidente vestit.
 IIII. Accidens non reduplicatum non variat essentiam subiecti.
 V. Ergo tales propositiones sunt veritatis perpetuae.
 VI. Longe differunt homo albus est animal, & album est animal.
 28. In omnibus modis [per se] requiritur ut prædicatio sit naturalis.
     1. post. 19.
 I. Ergo genus per se non predicabitur de differentia.
 II. Nec species de differentia reciproca predicabitur per se.
 III. Non omnis propositio necessaria est etiam per se.
 IIII. Nec omnis propositio necessaria est mediata vel immediata.
 V. Ergo aliqua propositio necessaria nec est per se nec per accidens.
 VI. Ergo negatio τὸ καὶ αὐτο, non infert per accidens.
 VII. Nexus terminorum essentialis prædicationem per se non constituit.
 VIIJ. Dum igitur dicitur, omne vel per se vel per accidens inesse, supponit
     subiectum quod subijci natum est.
 29. ὅτι ἀπλῶς ἐστὶ ἐπιστήμη ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν,
 I. Scibile per demonstrationem est necessarium. 1. post. 4.
 IJ. Demonstratio est ex necessariis. ibid.
 IIJ. Ergo ex iis quæ insunt per se.
 IIIJ. Accidentium quæ non sunt per se, non est scientia.
 V. Demonstratio simpliciter dicta est ex universalibus. 1. post. 15.
 VJ. De singularibus non datur scientia demonstratiua. 2. post. 2.
 VIJ. Non est demonstratio corruptibilium. 1. post. 7.
 VIIJ. Illius quod fit a fortuna non est scientia demonstratiua. 1. post. 27.
 IX. Neq̃ licet per sensum scire simpliciter. 1. post. 28.
 30. Τὸ μέλλον ἐστὶ λόγος τῇ πρώτῃ ἀκρίβ. 2. post. 18.
 I. Omnes scientiæ per definitionem fiunt. 2. post. 18.
 IJ. In quavis demonstratione διὰ τοῦτο ἐστὶ principium. 1. An. 1.
 IIJ. Quare medium demonstrationis semper est definitio affectionis.
 IIJ. Non autem ipsius subiecti nisi per accidens.

ETHIC

THESES ETHICAE.

THES I. *Oportum esse prius sua parte necesse est. 1. de Rep. 1.*

App. I. *Ergo prius est civitas, quam domus et singuli nostrum. ib*

IJ. *Ex Arist. Respublica est totum, cujus partes sunt singuli homines, & familia.*

IIJ. *Oeconomica, & Monastica sunt partes Politica.*

IIIJ. *Libri de rep. aeconomicos merito precedunt.*

V. *Ergo est Politica, prius institueret homines, & familiam.*

VJ. *Hinc soluitur dubium illud, cujus sit officium singulos homines institueret.*

VIJ. *Falsum est libros Ethicos paratos esse pro sola singulorum institutione.*

2. *Summum bonum, est actio animæ secundum virtutem perfectissimam. 1. Eth. 7.*

I. *Ergo est actio prodiens ex sapientia. 10. Eth. 7.*

II. *Et miseria actio animæ secundum perfectam ignorantiam.*

III. *Felicitas, & miseria ad predicamentum actionis pertinent.*

IIII. *Felicitas practica non est summum bonum absolutè.*

V. *Neque miseria practica est malum absolutè summum.*

3. *Virtutes non pugnant, sed mutuo se perficiunt; vitia tamen sese mutuo destruunt.*

I. *Hinc timiditas cum audacia, avaritia cum luxu servari nequit.*

II. *Et malum non bono, sed etiam malo contrarium est.*

III. *Dari potest summum bonum ab omni malo secretum.*

IIIJ. *Summum malum nil boni includens non reperitur.*

V. *Ergo vitium univsum, & perfectum non reperitur.*

VI. *Proinde miseria à vitio simpliciter perfectio prodire non potest.*

4. *Ignorantia nobis inest ab ortu sine habitu vitii, ad quem sumus maxime proclives.*

I. *Secundum originem ignorantia nobis est familiarior vitio.*

IJ. *Et secundum propensionem vitium est familiarius.*

THESES.

- IIJ. Quo sensu difficilius a vitio, quam ignorantia liberamur.
5. Παντες υπειλψασι, τες τις ζην ε θυγατρι. 10. Eth. 8.
- I. Ergo divinis entibus competit operatio.
- IJ. Cum nec praxis, nec ποιησις, τι λαιπilai πλην θεωρίας. ibid.
- III. Quare Dei operatio erit contemplativa. ibid.
- IIIJ. Ergo Deo competit voluptas, sine actionis perfectio.
- V. Falsum est divinitatem a voluptate, & dolore procul abesse.
- VJ. Falsum est omnem voluptatem esse doloris ιατρικαν.
6. Voluptas est operationis perfectio. 10. Eth. 4.
- I. Competit menti, sensui, actionibus moralibus, & corpori.
- IJ. Summum bonum sine voluptate est imperfectum.
- III. Ideoq, sine voluptate perfecte non servabitur.
- IIIJ. Ergo ut actio ad habitum, ita voluptas ad actionem.
- V. Omnis vera voluptas est bona, & amplectenda.
- VJ. Et major voluptas majori studio querenda.
- VIJ. Tam diu durat voluptas, quam diu manet operatio. lib. 10.
- VIIJ. 'εδεις αρα συνεχεως ηδοναται, εδεις συνεχεως θυγατρι. 10. Eth. 4.
- IX. Actionum specie differentium voluptates specie differunt. 10. Eth. 5.
- X. Ergo non est felix, qui se felicem esse non animadvertit.
- XI. Ergo voluptas non est perturbatio.
7. Usus civilis requirit non solum, ut homo intus per virtutem recte formetur, sed ut ordines Reipub. noscat, in iisque sit versatus.
- I. Usus civilis aliquid probitati superaddit.
- II. Hinc multi sunt viri probi qui ad negotia civilia sunt inepti.
- III. Unde difficilius est esse probum civem, quam probum virum.
- IIIJ. Non idem est esse bonum virum, & probum civem. 5. Eth. 2.
- V. Quare non est eadem virtus boni viri, boni civis, boniq, Principis.
8. Η εδεια αρετη ε; ιθες παραγινεται. 2. Eth. 1.
- I. Nulla virtus moralis nobis a natura ingeneratur. ibid.
- II. Τας αρετας λαμβανομεν ενεργησαιδς προτιρον. ibid.
- IIJ. Ha ergo operationes sunt priores facultatibus. ibid.
- IIIJ. Virtus moralis ex actionibus comparatur. 2. Eth. 2.
- V. Quare per easdem conservatur.
9. Η εδεια εστιν εδεις; προαιρειται ε; φρονησει ωριμεινη. 2. Eth. 6.

THESES.

- I. Vitium est illud quod per se in se habet.
- II. Malevolentia, invidia, & similes passionēs non sunt vitia.
- III. Proinde peccatum latius patet quam vitium.
- IV. Cum vitium sit habitus, omnis vitiosus agit ex praelectione.
- V. Ergo nec incontinentia vitium, nec continentia est virtus.
- VI. Non qui agit ex praelectione, statim est virtute praeditus. 3. Eth. 2.
- VII. Virtus moralis sine Prudentia, quae virtus mentis est, non servatur.
10. Inuitē agere est operari vel per vim, vel per inscitiam.
  - I. Spontaneum est cuius principium est in ipso adoti ta καὶ ἐκείνῳ.
  - II. Quae fiunt per iram, non recte dicuntur inuitē fieri.
  - III. Vi coactus sponte operari non est dicendus.
  - IIIJ. Nec is qui ignorat res singulas, in quibus actio versatur.
  - V. Sola cognitio illius quod expedit, non constituit spontaneum.
  - VI. Potest quis universale cognoscere, nec tamen sponte agere.
  - VII. Quare non omnis cognitio reddit actionem sponte factam.
  - VIIJ. Qui igitur per inscitiam singulorum agit, licet non agere ferat se egisse, ἐκ τῆς ἀνὸς ἀπειρίας. ibid.
11. Ὅτι δὲ ἀγνοίαν πρᾶξαι, καὶ μὴ λυγρῶς, ὅτι ἀκωή, ὅτι ἐκ τῆς ἀπειρίας.
  - I. Non omnis ignorantia circumstantiarum reddit actionem inuitam.
  - II. Sed ea tantum quam insequitur poenitentia.
  - III. Aliqua operatio neque est spontanea, neque inuita.
  - IIIJ. Non spontaneum latius patet involuntario.
  - V. Quare inter sponte agere, & inuitē, est medium κατ' ἀνάγκην.
12. Ὅτι αἰδώς ἐστὶ φόβος ἀδοξίας, quae a turpium perpetratione retrahit. 4. E. 9.
  - I. Ergo non est virtus nec habitus, sed πάθος. Eth. 7.
  - II. Ergo Verecundia, cum a turpi actione retrahat, est laude digna.
  - III. Annon igitur datur perturbatio proba & laudabilis?
  - IIIJ. Proinde non omnis perturbatio est neutra & indifferens.
  - V. His pudor competit, qui ad turpia patranda inclinantur.
  - VI. Ergo pudor ex rebus malis nascitur. 4. Eth. 9.
  - VII. Viro virtute praedito non competit verecundia.
  - VIII. Virtus pudorem non format & perficit, sed destruit.
13. Τῆς ἐξ ἑστέρας λόγῳ μόνον ἐστὶ ληθὴ φρονήσις, ὅτι, ὅτι ἐκείνῳ. 6. Eth. 5.
  - I. Prudentia non est habitus cum ratione tantum.

THESES:

- II. *Prudentia non est in sola ratione, sed appetitum rectum supponit.*
 III. *Non dicitur prudens τὸ εἶναι μέντοι, sed quod sit practicus.*
 IIII. *Ergo Prudentia sine virtute morali non servatur.*
 V. *Licet prudentia & Politica sint idem habitus, τὸ δὲ εἶναι ἕτερον αὐτοῖς. S.E.8.*
 VI. *Et licet scientia, non tamen prudentia fieri potest obliuio.*
 14. *Continens rectæ rationi paret, & validas cupiditates ac turpes superat. 7. Eth. 2.*
 I. *Ergo omnis continens est perseverans, non contrā.*
 II. *Continencia perseverantia preferenda.*
 III. *Et continens agit ex praelectione.*
 IIII. *Temperans non est Continens, nec continens temperatus. 7. Eth. 2.*
 V. *Nemo simul prudens simpliciter, & continens esse potest.*
 VI. *Multò minus simul prudens & incontinens. 7. Eth. 10.*
 VII. *Ex thesi igitur, omnis continentia erit bona. 7. Eth. 2.*
 VIII. *Qui τὰς ἐπιθυμίας μὴ φαύλας continet, non est continens.*
 15. *In incontinente ratio recta est, κρατῇ δὲ τὸ πλεονεκτήσειν φαύλων καὶ ἰσχυρόν.*
 I. *In incontinente principium actionis non est corruptum. 7. Eth. 2*
 II. *Incontinentia est παρατὴν προαίρεσιν.*
 III. *Ex thesi sequitur Incontinentiam non esse vitium. ibid.*
 IIII. *Incontinentes non sunt iniusti, sed iniusta agunt.*
 V. *Incontinens est μεταμελητικός καὶ ἰατρός.*
 VI. *Incontinentia non latet habentem. ibid.*
 VII. *Incontinens, non est intemperans, sed ἐν μεταποιείῳ. ibid.*
 VIII. *Nec incontinens est pravus simpliciter.*
 IX. *Ergo mollis erit incontinente deterior. 7. Eth. 7.*
 X. *Ergo belluae rationis expertes, non sunt incontinentes.*

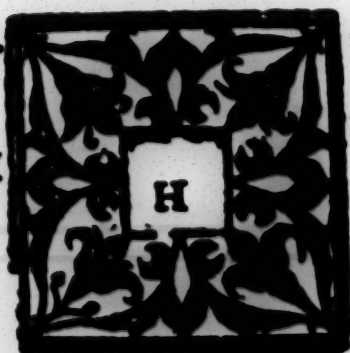
THESES PHYSICAE.

THESES.

I.

APP. I

ME

περὶ φύσεως ἐπιστήμην, περὶ σώματα ἔστιν, καὶ τὰ τούτων παθή, καὶ τὰς ἀρχάς. I. Coel. I.

Scientia naturalis in explicatione passionum, & principiorum corporis naturalis versatur.

II. *Τὸ σῶμα φυσικόν ἐστὶν subiectum Physicæ adequatum.*

IIJ. *Subiectum Physicæ in se-ipso habet motus principium.*

THESES.

- III. *Quæ mouent non mota, & ita poruñs 2. Phys. 7.*
- V. *Ergo cælum, secluso motore, habet in se motus principium.*
- VI. *Non requiritur ut natura in omnibus sit principium actiuum.*
- VII. *Species subiecti sunt, mundus corporeus, & singule partes.*
- VIII. *Ergo corpus physicum non tantum de partibus, sed de ipso mundo dicitur*
- IX. *Proinde secundum prædicationem latius patet mundo.*
2. *Principia neque ex se inuicem, neque ex aliis, sed ex iis omnia.*
  1. *Phys. 5.*
  - I. *Quare prima contraria statui debent rerum principia.*
  - II. *Non oportet igitur contraria de subiecto aliquo dici. 1. Phys. 6.*
  - III. *Licet forma educatur, non tamen ex materia gignitur.*
  - III. *Quare oportet principia semper manere. ibid.*
  - V. *Ergo an pulvis, non est & opulvis.*
  - VI. *Contraria non fiunt, sed sunt termini eorum quæ fiunt.*
  - VII. *Quare omnia quæ gignantur fiunt ex contrariis ut terminis.*
  - VIII. *Non ergo pugnant, contraria non fieri ex se inuicem, & tamen contrariū per se fieri ex contrario.*
  - IX. *Recte natura cælum ingenitum à contrariis exemis. 1. Coel. 3.*
3. *Privatio est quidem terminus ortus, at in re orta ꝑ & opulvis.*
  - I. *Est igitur in definitione generationis, at non est pars generati.*
  - II. *Privatio ad ortum relata est principium per se.*
  - III. *At relata ad rem ortam est principium per accidens.*
  - III. *Hinc res fit per se ex priuatione, siue contrario 1. Phys. 5.*
  - V. *Et res non fit ex non ente seu priuatione, nisi per accidens. Cap. 8.*
  - VI. *Quare priuatio essentiam materia non consequitur.*
  - VII. *Generationis tria, generati vero duo sunt principia.*
4. *Contraria se mutuo destruunt. 1. Phys. 9.*
  - I. *In eodem igitur simul seruari non possunt.*
  - II. *Ergo nec se mutuo, nec tertium constituunt.*
  - III. *Pro ortu rerum duo contraria non sufficiunt.*
  - III. *Contraria non sunt substantiæ eorum quæ sunt. 1. Phys. 6.*
  - V. *Contrariis igitur necesse est tertium subicere. ibid.*
  - VI. *Ut ita generationis tria sint principia, duo termini, & subiecta materia*
5. *Materia & Privatio sunt unum numero, specie vero non sunt unum.*
  1. *Phys. 7.*

THESES.

- I. *Unitas numerica specificam non infert necessarium.*
  - II. *Ergo distinguere ratione, est forma & specie distinguere.*
  - III. *Adeo ut essentia materia, forma ipsius dicatur.*
  - IIII. *Et sic Materia, & Privatio, propria ratione & forma distinguuntur.*
  - V. *Ut non sit absurdum materia actum entitativum concedere.*
6. Ἡ οὐκ παθητικὸν ἢ οὐκ. I. de Ortu 7.
- I. *Si aliquid esset calidum separatum tūto ὅτι δὲ παθεῖ. ibid.*
  - II. *Omnis passio naturalis à materia ducit originem.*
  - III. *Ergo si forma esset a materia se juncta, non pateretur.*
  - IIII. *Ut agere per se, sic pati per accidens forma competit.* (tare)
  - V. *Recte I. Phys. dixit, contraria nec a se invicem pati, nec se mutuo permu-*
7. *Res fit per se ex actu non ente, ex ente potestate. I. Phys. 8.*
- I. *Id ex quo res fit per se, est materia.*
  - II. *Ergo res non fit per se ex ente per se.*
  - III. *Nec fit per se ex non ente per se.*
  - IIII. *Ergo ex ente per se, res fit per accidens. I. Phys. 8.*
  - V. *Et ex non ente per se, res fit per accidens.*
  - VI. *Ergo ex privatione res non fit per se, sed per accidens.*
  - VII. *Ergo res per se in privationem non interit.*
8. *Mathematicus separat τὰ πᾶσι, & ὅτι γίγται ψῆφοι; χυρὶζόντων. 2. Ph. 2.*
- I. *Non considerat corporis accidentia, ἢ τοιούτοις συμβέβηκα.*
  - II. *Sed ut subjecta quibus propria passionis competunt.*
  - III. *Physicus & Mathematicus in modo considerandi dissentiunt.*
  - IIII. *Astronomus abstrahit Spheram a motu ut affectione corporis Physici.*
  - V. *Ergo Mathematicus abstrahit posterius a suo priori.*
  - VI. *Licet Mathematica sit scientia certa, non tamen est simpliciter perfecta.*
  - VII. *Mathematica, qua talia, non sunt in loco, nisi imaginatione.*
9. *Mathematicæ mediæ ex principiis superiorum conclusiones demonstrant.*
- I. *Servant igitur modum considerandi Mathematicum.*
  - II. *Troinde sunt magis Mathematica quam Physica.*
  - III. *Unde dicuntur ab Arist. magis Physica facta comparatione cum puris.*
  - IIII. *Dum dicit Opticam considerare lineam ut Physica est, modum considerandi non indicat.*

THESES.

- V. *Sed modum rei considerata, per quam à puris distinguuntur.*
10. *Fortuna est causa per accidens, in iis quæ agunt ob finem, ex electione.*
- I. *Ergo Intellectus & Fortuna circa idem versantur. 2. Phys. 5.*
- IJ. *Fortuna accidit ob defectum intellectus.*
- IIJ. *Ubi ergo multum Intellectus, ibi parum Fortuna.*
- IIIJ. *Quò sit ut respectu Dei nihil fiat fortuito.*
- V. *Indeterminata igitur sunt causæ effectus fortuiti. ibid.*
- VI. *Quorum est determinata causa, ea non fiunt fortuito.*
- VII. *Actiones ad utrumlibet non sunt fortuitæ,*
- VIII. *Non sunt igitur τὰ παρὰ τὰ αἰὲν ὄντα, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.*
- IX. *Sed sub iis quæ plerumq; fiunt, comprehenduntur.*
- X. *Effectus fortuitus præter intentionem agentis accidit.*
- XI. *Duo sunt in effectû fortuito, 1. ut fiat præter scopum, 2. ut rarò eveniat.*
- XII. *Deficiente horum alterutro, non est absolutè fortuitum.*
- XIII. *Quare qui intendit ex Ludo lucrari, etsi lucrum sit incertum, non tamen est simpliciter fortuitum.*
11. *Αὐτίματον est causa per accidens ἐν τοῖς μὴ κατὰ προαίρεσιν.*
- I. *Casus non hominibus tantum, sed aliis agentibus convenit.*
- IJ. *Ergo si in iis quid rarò & per accidens fiat, casu contingit.*
- IIJ. *Cum igitur monstra fiant rarò, & præter scopum Natura agentis, casu evenire judicamus. 2. Phys. 6.*
12. *Ἀπείρον ἐστὶ ὃ κατὰ τὸ πᾶν λαμβάνεσθαι αἰὲν τι ἔχει λαβεῖν ἐν.*
- I. *Infinitum igitur non est totum aut perfectum, sed imperfectum.*
- II. *Proinde caret partibus propriè sumptis.*
- IIJ. *Est totum potestate, non autem actu. 3. Phys. 6.*
- IIIJ. *Infinitum quia tale cognosci non potest.*
- V. *Quare non continet, sed potius continetur.*
- VI. *Et potius habet rationem partis quam totius. ibid.*
- VII. *Infinito, nec ordo, nec ratio convenit.*
- VIIJ. *Ergo infinitum propriè non est æquale infinito.*
- IX. *Nec crescere potest, nec minui, nec in duo dimidia dividi.*
13. *Accretio tendit ad totum, Divisio ad partes.*
- I. *Fit igitur ad formam, divisio ad materiam.*

THESES.

- II. *Cum forma repugnet infinitas, corpus nequit in infinitū angere. 3. Phys. 7.*
 IIJ. *Cum vero materia non repugnet, potest in infinitum dividi. ibid.*
 IIIJ. *Ἀπὸ τοῦ αἰ δὲ διχόλομα τῷ μὲν ἴδῃ. ibid.*
 V. *Ergo numerus in infinitum crescere potest.*
 VJ. *Ideoq̃ & continuum, accretione quæ divisioni opponitur.*
 14. *Calfactio potest fieri ab igne, à motu, à sole seu lumine.*
 I. *Ergo motus unius speciei potest fieri a mouentibus specie distinctis.*
 IJ. *Ergo motor non est de unitate motus specifica.*
 IIJ. *Quare nec est de quidditate & essentia motus.*
 IIIJ. *Non igitur est causa motus interna, sed externa.*
 V. *Non quicquid ad unitatem motus numeralem requiritur, etiā est de quidditate motus.*
 15. *Omnis motus habet suum prius & posterius ab aliis distinctum.*
 I. *Ergo & suum tempus ab aliis distinctum habebit.*
 II. *Tempus igitur est numerus motus non celestis, sed cujusvis. 4. Phys. 14.*
 IIJ. *Manente motu subcaelestium, tempus servabitur.*
 IIIJ. *Plurium motuum plura tempora, & multa simul esse necesse est.*
 V. *Et Arist. dicentem plurium motuum qui simul sunt, unum esse tempus, lo. qui de tempore primo & principali, quo tanquā mensura cōmuni utimur.*
 VJ. *Ratio temporis non magis est in motu primi cæli, quam proprio motu Solis & Lune.*
 VIJ. *Licet ergo tempus subiectivè non sit nisi in motu cæli, non tamen erit unum numero tempus.*
 VIIJ. *Ergo tempus plurium motuum, ita est unum, ut plures septenarii sunt unus numerus. 5. Phys. 14.*
 16. *Συμβαίνει τῷ ἰδίῳ κινήσει ἀπὸ γινώσκαι τῇ κινήσει. 5. Phys. 6.*
 I. *In sublunaribus igitur motus ad quietem dirigitur.*
 IJ. *Duo motus contrarii magis pugnant, quam motus & quies.*
 IIJ. *Ergo motus motui magis opponitur, quam quieti.*
 IIIJ. *Ideoq̃, quæ genere conveniunt, quam quæ genere differunt.*
 V. *Mobile partim est in termino à quo, partim in termino ad quem.*
 VJ. *Corpora subcaelestia mouentur ut requiescant.*
 VII. *In iis quies est finis, ideoq̃, motu prastantior.*
 VIIJ. *Et cessare à motu prastantius, quam moveri.*

THESES:

17. Πᾶσα λευκάνσις πάση λευκάνσει ἢ αὐτῇ κατὰ τὸ ἴδιον. 5. Phys. 4.
 I. In motu unius speciei, terminus a quo specie distinctus esse potest.
 II. Motus unius specie potest esse a terminis specie distinctis.
 III. Et sic uni multa possunt esse contraria.
 IIII. Ergo in motu alterationis unitas specifica sumitur a termino ad quem.
 V. Non semper quæ magis quam numero etiam specie differunt.
 VI. Motus a nigro in album, & a viridi in album non sunt contrarij.
 VII. Non ens potest unitatem specificam enti tribuere.
 VIII. Motus terra & ignis a Luna ad centrum, non sunt specie distincti.
 IX. Motus æris a terra, & a Luna in suum locum, sunt ejusdem speciei.
 X. Quare ascensus & descensus non semper sunt motus contrarij.
18. Τὸ ἀνὰ ἑνὶ ὁδῷ ἢ κίνησις, δεξιὸν ἀπ' ὧ, ἡμπερὸς ἐξ' ὧ. 2. Coel. 2.
 I. Quæ sentiunt, crescunt et loco moventur, omnes sex situs differentias obtinent
 II. Omnes ergo corporibus perfectis insunt. ibid.
 III. Quæ loco non moventur non habent dextrum & sinistrum.
 IIII. Ante & Retro non insunt iis quæ sensuum motu privantur.
 V. Τεῖς φρεῖς; ὅπαρχει τ' ἀνὰ καὶ τὸ κάτω μοῖον.
 VI. Ergo hæ tres oppositiones non insequuntur tres dimensiones.
19. Δεξιὸν ὁρίζεται ὁ δὲ ἀνατολὰς τῷ ἀπ' ὧ.
 I. Ergo dextrum & sinistrum Cælo conveniunt.
 II. Proinde etiam priores differentia sursum & deorsum. ibid.
 III. Respectu motus diurni Polus Austrinus est sursum. ibid.
 IIII. Sursum & deorsum insunt iis, quibus non inest accretio.
 V. In cælo sursum nullus motus est principium.
 VI. Sursum non dicitur unde accretio, nisi solum in animantibus.
20. Τὸ κατὰ συμβεβηκὸς ἐν ἀκρίβει, καὶ ἀπὸ, καὶ πάντων. 5. Phys. 1.
 I. Causa per se est determinata per accidens vero ἀκριβὲς 2. Phys. 5.
 II. Quidlibet ergo fere dici potest causa caloris per accidens.
 III. Dum Philosophus in causam caloris inquirat, intelligit causam per se.
 IIII. Ex Arist. motus non est causa caloris per accidens.
 V. Duplex est causa caloris per se; alia æquivoca ut motus et lumen; alia univoca, ut calor.
 VI. Non quæ motus, lumen, aut calor; ἀλλ' ἡ κίνησις τὴν τῶτοις.
 VII. Causa caloris simpliciter proxima est innominata.

THESES.

VIIJ. *Qui ex motu, lumine, aut calore, hanc affectionem demonstrat, ἡ μὴ ἀποδείξει ἡ ἰσχύς, non demonstrat καὶ δύναμις.*

21. *Omnia præter ignem gravitatem habent, & levitatem præter terram. 4. Coel. 4.*

I. *Aër non impedit quò minus ignis nitatur inferius.*

II. *Subtracto aëre ignis deorsum non tenderet.*

III. *Nec subtracto aëre posset ignis dilatari.*

IIII. *Quare ex hoc supposito sequetur vacuum.*

V. *Subtractis aqua & aëre, terra sursum non tenderet.*

VI. *Ergò aqua non impedit nè terra ascendat.*

VII. *Subtracto aqua elemento, aër deorsum tenderet.*

VIII. *Ergò aqua impedit nè aër descendat.*

22. *Τὸ μὴ ὑπάρχειν, τὸ δὲ περιέρχεται, τὸ εἶδός, μὴ βίος. 1. Ort. 5.*

I. *Partes viventium κατὰ τὴν ἰλιν, fluunt & resoluuntur.*

II. *Non qualibet pars viventis secundum materiam accrescit.*

III. *In crescente igitur forma ad finem vita servatur.*

IIII. *Quare necesse est, ut servetur aliquid materiae.*

V. *Partes non ita fluunt, ut nulla in finem eadem numero servetur.*

VI. *Nec omnes partes quoad materiam sunt ejusdem rationis.*

23. *Motus est actus ejus quod est in potentia quâ tale. 3. Phys. 1.*

I. *Ergò est actus imperfectus ad perfectionem tendens.*

II. *Omnis ergo motus continuationem includit.*

III. *Ergò etiam accretio est mutatio Physica continua.*

IIII. *Dùm igitur 8. Phys. 3. negat corpus crescere continuè, totam mutationem ab initio ad consistentiam respicit.*

V. *Et dùm 1. Coel 2. dicit solum cæli motum esse continuum, durationem continuam denotat.*

VJ. *Ut ita hæc omnia vera sint, omnis motus est continuus, motus cæli tantum est continuus; & augmentatio non est continua.*

24. *Institutum agentis per naturam, est reddere patiens sibi simile.*

I. *Agens præsentis similitudine desinit agere, & movere.*

II. *Terminus à quo, & occasio actionis est dissimilitudo.*

III. *Ergò simile in gradu, non agit in simile.*

IIII. *Multò minus idem in se-ipsam agere potest.*

THESES.

- V. Ergò ex contrarietate pugna, & actio consurgit.
- VJ. Idem ergo sine distinctione partis mouentis & motæ, se-ipsam mouere non potest.
- VII. Nullum continuum & συμμικτὸν potest se-ipsam mouere. ibid.
- VIIJ. Nullum elementum potest se-ipsam ex quiete in motum traducere.
- IX. Ergò in ipsis principium motus habent, non agendi, sed patiendi. ibid.
25. Τὰ βασίμια, καὶ κίνησις καὶ αὐτοῖς principium motus actiui. 4. Coel. 3.
- I. Cum nil agat in se, agens & patiens in iis distinguuntur.
- IJ. Non ergo se mouent, sine distinctione motoris & mobilis.
- IIJ. Ergò forma, ut forma, est agens; patiens vero, ut inest materia.
- IIIJ. Et sic, diuerso respectu & habent, et non habent in ipsis principium agendi
25. Τα μίγνύμενα ὅτι φθίρονται, ὅτι δάτερον ὅτι αὐτὰ. I. Ort. 10.
- I. Non tantum materia, sed forma miscibilium in misto seruantur.
- IJ. Forma elementorum non sunt terminus à quo mitionis.
- IIJ. Sed potius sunt partes ipsi misto inexistentes.
- IIIJ. Ergò terminus à quo, sunt forma sincere, & non refractæ.
- V. Videntur miscibilia posse iterum è misto separari. I. Ort. 10.
- VJ. In ortu mixti, non fit in materiam primam resolutio.
- VII. In interitu misti gradus miscibilium remanent.
- VIIJ. A formâ igitur mistire ipsa distinguuntur.
27. Agens præditum instrumentis pro sui generatione, potest id in quod agit proximè in se-ipsam mutare.
- I. Omnia elementa sine medio possunt inuicem permutari.
- II. Unde aqua in ignem vertenda, non primò in aërem transibit necessariò.
28. Putredo est finis omnium aliorum nisi vi intercant. 4. Meteor. 1.
- I. Ergò interitus uiuentium κατὰ φύσιν, est via ad putredinem. ibid.
- IJ. Ideoq; senectus animalilium, & ariditas plantarum.
- IIJ. In uiuentibus, putredinem præcedit interitus.
- IIIJ. Ergò non omnis interitus est putredo.
- V. Generationi simplici putredo est contrarium communissimum.
29. Nihil est igne calidius, cætera autem elementa sūt impura & permixta.
- I. Hinc omnibus præter ignem putredo tribuitur.
- IJ. Dum negat aërem putrescere, puriorem intelligit.

THESES.

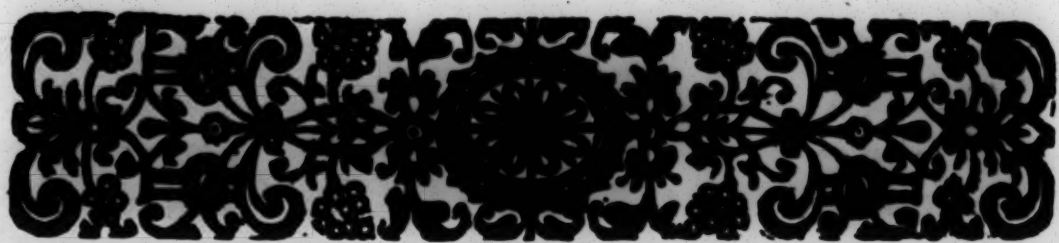
- IIJ. *Præter putredinem ortui mistorum oppositam, quæ dicitur absoluta; datur putredo simplicium, quæ putredo in parte vocatur.* 4. Meteor. 1.
30. *Putredo est interitus proprii caloris à calore ambientis.* 4. Met. 1.
- I. *Quare potest dici contra naturam ejus quod putrescit.*
- IJ. *Res igitur putrescit ob inopiam calidi.* ibid.
- IIJ. *Quod putrescit, antequam putrescat refrigeretur oportet.*
- IIIJ. *Putredo igitur est communis affectio tum proprii frigoris, tum alieni caloris.* ibid.
- V. *Quare proprius rei calor per duo interit, nimirum per proprium frigus, & calorem ambientem.*
- VI. *Putredo quodammodo fit à simili, non autem à contrario.*
- VII. *Mista frigidissima & calidissima difficilius putrescunt.*
- VIII. *Proinde æstate facilius, hieme difficilius putrescunt.*
31. Ὅταν αἴτι τῶν ὑγρῶν εἴη διαφανὴ, ἢ παρυσία φῶς, εἴρησις δὲ σκοτός. de Sensu & sensil. 3.
- I. *Lumen est color perspicui per accidens.* ibid.
- II. *Perspicuum est Visibile non per se, sed per colorem alienum.* 2. Ani. 7.
- III. *Ut coloratum per colorem movet aspectum, ita διαφανὴς per lumen.*
- IIII. *Quare lumen est actus perspicui quàm perspicuum.* 2. Ani. 7.
- V. *Ergò ut color non videtur sine lumine, ita neq̃ perspicuum.*
- VI. *Falsum est lumen sine medio deferente, in vacuo servari posse.*
32. *Si quis utraque aërem & aquam humida posuerit, odor erit saporosæ siccitatis in humido existens.* de Sens. & Sensil.
- I. *Materia odoris, est siccum sapidum, subiectum in quo, aër & aqua.*
- II. *Quare sapor odorem nature ordine precedit*
- III. *Non in aëre tantum, sed etiam in aqua odores sentiuntur.*
- IIII. *Hinc Arist. saporem humido, odorem sicco attribuit.*
33. *Obiectum mentis est in ipsa anima, sēp̃ vero obiectum est extrā.* 2. An. 5.
- I. *Mens igitur aliquo modo suum sibi format obiectum.*
- IJ. *Universale quàm tale, est opus intellectus.*
- III. Διό τοῦ σαί τῶν αὐτῶ ὅποταν βυλῆται.
- IIII. *Quare Universale vel nihil est, vel posterius est.* 1. An. 1.
34. Τὸ αἰσθῆναι μὴ δεικνόν τὸ αἰσθῆναι ἀνευ τῆς ὕλης. 3. Anim. 2.
- I. *Ergò quæ sentiunt, cum materia non patiuntur.*

THESES.

- II. *Sensus patitur ab habente colorem, saporem, vel sonum, ὅχ' ἡ λαοὶ ἔχοντες, ἀλλ' ἡ τοιοῦτε.*
- III. *Quare remotis sensilibus, ἀφαιρούσιν sensoriis insunt.*
- IIIJ. *Cum plantæ patiantur μετα τῆς ὕλης, eas sentire non est dicendum.*
35. *Species sensibilis in sensorio recipitur cū figura, et aliis accidentib'.*
 I. *Licet ergo sine materia, non tamen sine conditionibus ejusdem.*
 II. *Conditiones materia sine ipsā aliquo modo servantur.*
36. *Cum non videmus, visu judicamus & tenebras, & lumen. 3. An. 2.*
 I. *Aristoteli visu sentire, latius patet quam videre.*
 IJ. *Ergo non sunt idem, visu sentire, & videre.*
37. *Oculi pupilla est instar speculi, rerum imagines recipientis.*
 I. *Duobus igitur oculis due species imprimuntur.*
 II. *Unde unius rei erunt plures species numero distinctæ.*
 III. *Pluralitas specierum non infert rerum ipsarum pluralitatem.*
38. *Licet duo oculi duas ejusdem species recipiant, non tamen duæ res judicantur.*
 I. *Non dati sunt duo oculi ut visus judicet rem unam esse duas, sed ut res una distinctius apprehendatur.*
 II. *Quoties igitur pro duabus speciebus due res apparent, res illa non distinctè visu percipitur.*
 III. *Ut igitur distinctè cernatur, duas in unam coire necesse est.*
39. *Sensorium est τὸ ἐν τῇ δυνάμει ὑπαρχόν. 2. Anim. 12.*
 I. *Facultas sentiendi extrà sensorium non reperitur.*
 IJ. *Potentia visiva ad oculum duntaxat restringitur.*
 IIJ. *Ipsa anima in parte corporis servatur, cui non inest facultas.*
 IIIJ. *Anima, & ipsius facultates non se mutuò consequuntur.*
40. *Omnis sensus fit per medium, & ἡ ἀφ. 2. Anim. 11.*
 I. *Necesse est corpus esse inter ἀπλουν & ἀπτον. ibid.*
 IJ. *Tangibile admotum sensorio, tactu non sentitur. ibid.*
 IIJ. *Caro non est sensorium tangendi. ibid.*
 IIIJ. *Sed sensorium est τὸ νοεόν. & caro μεταξὺ τῆς ἀπλουν. ibid.*
 V. *Ut aer & aqua ad visum, sic caro ad tactum. ibid.*

THESES TRIGONOMETRICÆ ET SPHÆRICÆ.

THES. I.

App. I.

Imensio triangulorum, est inventio ignotorum laterum, siue angulorum, ex tribus notis.

Fit ergò per auream regulam, quæ ex tribus quartum invenit.

II. *Ad calculum igitur necesse est omnium partium trianguli certa sit & numero explicata proportio.*

IIJ. *Proinde ut quicquid est curvilineum ad rectas lineas reducatnr.*

IIIJ. *Mensura angulorum cujuscunq; trianguli, & latera Sphæricorum, ad lineas rectas reducenda sunt.*

V. *Unde ad solutionem, determinanda est quantitas rectarum ad circulum relatarum, respectu radii cogniti.*

VI. *Ergò præscire oportet sinum rectum, & versum, tangentem, & secantem cujusc; anguli, vel lateris.*

2. Sinus rectus est semissis subtensæ dupli arcus.

I. *Ergò sinus rectus peripheria quadrante minoris, & majoris ad semicirculum, est idem.*

II. *Quare anguli acuti, & obtusi, idem sinus esse potest.*

IIJ. *Proinde duorum arcuum longè inæqualium.*

IIIJ. *Licet angulorum æqualium æquales sint sinus, non tamen inæqualium inæquales esse necesse est.*

V. *In triangulo obliquangulo, angulus majori lateri oppositus, vel acutus, vel obtusus esse potest.*

VJ. *Ut igitur ex datis cruribus, & angulo minori datorum opposito, habeatur angulus majori oppositus, species anguli quesiti definienda est.*

VII. *Sinus cõplementi æquatur segmento radij inter sinum rectum & centrũ*

THESES.

3. Sinus versus est segmentum diametri inter sinum rectum & peripheriam interceptum.
  - I. Est recta in semicirculo ab altero termino arcus, ad sinum rectum normalis.
  - IJ. Ergo sinus versus alius est major, alius minor.
4. Differentia sinuum duorum arcuum à sextante pariter distantium, est æqualis sinui distantiae.
  - J. Ergo duorum arcuum trientem complentium, differentia sinuum, est sinus semi-differentiae.
  - IJ. Datis sinibus duorum arcuum à 60 gr. aequè distantium, etiam sinus distantiae dimidia unius ab altero cognoscitur.
  - III. Ablato sinu distantiae ex sinu dati arcus 60 majoris, restat sinus minoris arcus.
  - IIIJ. Adjecto eodem sinu distantiae ad sinum arcus sextante minoris, componitur sinus peripheriae majoris.
  - V. Ergo si sinus peripheriae alterutrius cum sinu recto distantiae notus sit, etiam reliqua peripheriae sinus cognoscitur,
  - VI. Unde per additionem solam, vel subtractionem, tertia pars tabula sinuum constitui potest, datis reliquis duabus partibus.
  - VII. Licet ergo 50 gradus & 10 simul additi faciunt 60, sinus tamen eorum additi, sunt sinus 70 graduum.
5. In triângulo rectangulo plano quadratû basis quadratis crurû equatur.
  - I. Cognitis duobus cruribus basis cognoscetur.
  - II. Data distantia cum altitudine, linea visoria non ignorabitur.
  - III. Data basi cum crure alterutro, crus reliquum inuenietur,
  - IIIJ. Data linea visuali cum altitudine, distantia reperietur.
  - V. Latera rectum angulum includentia, aequè possunt hypotenusa.
  - VI. Si ergo quadratum cruris, ex quadrato basis auferatur, latus quadrati reliqui, erit crus reliquum.
  - VII. Sinus rectus & sinus complementi aequè possunt radio.
  - VIII. Dato radio cum sinu recto, datur etiam sinus complementi,
  - IX. Sinus rectus & versus equantur sui arcus subtensa,
  - X. Cognito recto sinu & verso cognoscitur subtensa.
  - XJ. Proinde & sinus rectus peripheria dimidia.
  - XII. Dato tangente cum radio datur secans, & vicissim,

THESES.

- XIII. *Quarè datis lateribus quibuscunque duobus, datur tertium.*
6. *Triangulorum equiangulorum latera sunt proportionalia.*
 J. *Tangens est ad radium, ut sinus rectus ad complementum versi.*
 II. *Proinde ut sinus rectus ad sinum rectum complementi.*
 III. *Dato igitur sinu recto, & sinu complementi, tangens cognoscitur.*
 IIII. *Ut sinus ad radium, ita radius ad secantem complementi.*
 V. *Ut sinus complementi ad radium, ita radius ad secantem arcus.*
 VI. *Et ut tangens ad radium, ita radius ad tangentem complementi.*
 VII. *Quadratum radij aequatur oblongo ex tangente arcus, & complementi.*
 VIII. *Cognito tangente & radio, cognoscitur tangens complementi.*
7. *In triangulis planis latera sinibus angulorum oppositorum directè sunt proportionalia.*
 I. *Ergò ut sinus unius anguli ad latus ipsi oppositum, ita sinus alterius ad alterum.*
 II. *Datis ergò duobus angulis cum latere, reliqua duo latera invenientur.*
 IIJ. *Cognitis paralaxi luna, distantia à Zenith, & terræ semidiametro, eiusdem luna à nobis distantia concluditur.*
 IIIJ. *Datis hora diei, declinatione solis, & angulo positionis, cognoscitur altitudo solis, plaga, & elevatio poli.*
 V. *Dato per instrumentum angulo ad verticem turris, & ad oculum mensoris, una cum distantia turris, altitudo ipsius non ignorabitur.*
 VJ. *Cognitis ijsdem angulis cum distantia, inuenietur hypotenusæ.*
8. *Recta à polo ad peripheriam ducta, circuli quadrantem subtendit.*
 I. *Polus à circulo 90 gradibus distabit.*
 IJ. *Ergò non est punctum in circuli superficie.*
 III. *Polus circuli non est centrum ejusdem.*
 IIII. *Nec omne punctum à quo linea ducta ad peripheriam sunt æquales, circuli centrum vocabitur.*
 V. *Æquator à polo Antartico 90 gradibus distat.*
 VI. *Si altitudo meridiana, & declinatio Canis majoris, ex quadrante subtrahantur, cognoscitur Austrini poli depressio.*
 VII. *Et inde Æquatoris ac poli Arctici elevatio.*
 VIII. *Et maxima Solis declinatio borea vel austrina.*
9. *Cum Polus sit punctum in superficie Spheræ 90 gradibus à suo circulo sejunctum.*

THESES.

- I. Ergo Zenith & Nadir sunt poli Horizontis.
- II. Proinde poli Meridiani sunt in Horizonte.
- III. Meridianus loci nequit esse rectus Horizon ejusdem.
- IIIJ. Ergo à Zenith ad Horizontem, est quadrans circuli.
- V. Et altitudo stelle est distantia ejus ab Horizonte.
- VJ. Proinde est latus trianguli Spharici.
- VIIJ. Ergo altitudo stelle, non est ejusdem à nobis distantia.
- VIIJ. Complementum altitudinis est arcus verticalis inter stellam & Zenith
10. Distantia Centri terræ à firmamento continet terræ semidiametros 22612.
  - I. Ut 22612. ad 1. sic semidiameter firmamenti ad terræ semidiametrum.
  - II. Si semidiameter firmamenti ponatur sinus totus partium 100000, terræ semidiameter erit sinus 4 partium.
  - III. Ergo ejus respondebit arcus 9 secundorum.
  - IIII. Ergo auferet arcum firmamenti, qui respectu totius ambitus planè insensibilis est.
  - V. Quare duo radij visorij, quorum unus è centro terræ, alter è superficie terræ usq; ad cælum excurrit, sine sensibili errore pro uno habendi sunt.
  - VI. Nobis igitur in convexa terræ constitutis, non minus apparet cæli medietas, quàm si in centro essemus.
11. Altitudo Poli ejusq; complementum, sunt quadrans Meridiani inter Zenith & Horizontem.
  - I. Ergo æquantur distantia Poli mundi ab Æquatore.
  - II. Stella, cujus declinatio ab Æquatore, excedit complementum elevationis poli, in summa altitudine vicinior est polo, quàm polus Horizonti.
  - III. Quare in minima altitudine, erit inter polum & Horizontem.
  - IIII. Ergo non potest infra Horizontem descendere.
  - V. Stella Horizontem attingent, quarum declinatio complemento elevationis poli æquatur,
  - VJ. Ideoq; earum circuli diurni sunt maximi circulorum semper apparentiũ.
12. Ascensio recta stellæ, est arcus Æquatoris, qui cum ea simul ascendit in sphaera recta.
  - I. Proinde qui Meridianum sphaera obliqua cum eadem pertransit.
  - II Æquator igitur est recta ascensionis mensura.

THESES.

- IIJ. *Et circuli declinationum sunt eius termini & limites.*
- IIIJ. *Circuli declinationum per polos mundi seu Aequatoris transeunt.*
- V. *Declinationem terminant circuli minores Aequatori paralleli.*
- VI. *Iidem sunt termini latitudinis loci, & declinationis stelle.*
13. *In sphaera recta, Horizon & Meridianus, per polos mundi transeunt; in sphaera obliqua, Meridianus tantum.*
- I. *In sphaera recta, uterque Aequatori ad angulos rectos insistit; in obliqua vero Meridianus tantum.*
- II. *In sphaera recta, ascensio supra Finitorem, est recta ascensio.*
- III. *Et transitus per Meridianum recta ascensioni aquabitur.*
- IIIJ. *Illic ascensio recta Meridianum simul & Horizontem respicit.*
- V. *At ascensio supra Finitorem obliquum, non est ascensio recta.*
- VI. *Quare signi recte ascendentis ascensio obliqua dicetur.*
- VII. *Potest signum recte oriri, cujus ascensio non est recta.*
- VIIJ. *In sphaera obliqua solum transitus per Meridianum, erit recta ascensio.*
14. *Ortus stellæ in vno Horizonte, est occasus in altero.*
- I. *Par ratione transitus per Meridianum, erit quibusdam ascensio supra Horizontem rectum*
- II. *Ergo quilibet Meridianus est loci alicuius Horizon rectus.*
- IIJ. *Annon igitur recta ascensiones in sphaera obliqua reperiuntur?*
- IIIJ. *Ascensio supra Horizontem rectum, equalis est mediationi cæli.*
- V. *Quanto tempore signum aliquod supra Horizontem rectum ascendit, eodem tempore cuiusq; loci Meridianum pertransit.*
15. *In sphaera obliquissima Aequator idem est cum Horizonte.*
- I. *Quare circuli Horarij cum Verticalibus coincidunt.*
- II. *Et Horarij, Finitorem in partes equales dividunt.*
- III. *In horologio Horizontali horarum spatia sunt equalia.*
16. *Horizon rectus transit per Polos mundi, & Aequator idem est cum Verticali propriè dicto.*
- I. *In Sphaera recta Horizon est circulus Horarius.*
- II. *Horizon rectus à circulis horariis non dividitur.*
- III. *In Sphaera recta non est Horologium Horizontale.*
- IIIJ. *At Horarij, Verticalem in partes equales dividunt.*
- V. *In scioterico Verticali Horarum spatia sunt equalia.*

17. Stella polaris in diurno supra Finiorem describit circulum ipsi Polo circumscriptum.

I. Habet maximam & minimam altitudinem Meridianam.

II. In maxima, est inter Zenith & Polum; at in minima erit inter Polum & Horizontem.

III. Semidifferentia altitudinum, indicat stella à Polo distantiam.

IV. Si maxima altitudo ex quadrante tollatur, distantia Zenith à stella polari relinquitur.

V. Semidifferentia minima altitudini addita, vel maxima detracta, est elevatio Poli.

VI. Ergo & Locum Zenith ab Equatore remotio.

VII. Qua quadranti subtrahitur, Equatoris altitudinem indicat.

VIII. Qua subducta ex solis maxima altitudine Meridiana aestiva, Maximam solis declinationem relinquit.

IX. Non necesse est solis altitudo Meridiana in hiberno solstitio observetur, ut maxima declinatio cognoscatur.

Stella polaris quae Hipparchi tempore 12. gr. nunc ferè tribus gradibus à Polo removetur.

I. Ergo obliquè & super polos Zodiaci ab occasu movetur.

II. Mutat ergo suam declinationem sensibiliter.

III. Maxima ejus altitudo Meridiana hac nostra aetate decrescit, & minima augetur.

Quidam non progressu temporis cum ipso polo unietur?

IV. Quando Horizontem attinget, in eoq. conspicietur.

18. Ptolemaeus invenit ab Aequinoctio Verno ad Solstitium, elapsos esse dies 94; & inde ad Autumnale, dies 92.

I. Arcus Eccentrici prima quarta respondens, est 93. alteri, 91. grad.

II. Arcus Eccentrici respondens toti semicirculo Eclipticae, est 184. grad.

III. Illi semicirculo Eclipticae quodlibet excedit.

IV. Quare dimidium illius excessus est 7. graduum.

V. Sinus dimidij ad radium 100000. est 3781.

VI. Cum igitur sinus ille eccentricitati aequalis sit; Eccentricitas Solis Ptolemaei tempore fuit 3781. partium.

Mona Euphronii de Sola.

Nat. lib.

23 Feb. 1954.

18. Group Theses of Regent Willia
1612. (Edinburgh, 1612).

am King's class which graduated in

420

